

М. Д. Ходоровський

Агніт-Следзевський Казимир Генріхович

АГНІТ-СЛЕДЗЕВСЬКИЙ Казимир Генріхович (справж. – Следзевський; 15(27). 05. 1898, С.-Петербург – 06. 09. 1973, Київ) – графік. Заслужений діяч мистецтв УРСР (1960). Син Г. Керевича, артиста балету, реж. Київ. опер. театру, та В. Следзевської, співачки хору, яка працювала в різних укр. і рос. мист. колективах. Навч. в київ. приват. гімназії А. Стельмашенка (1908– 16) та на мех. факультеті Київ. політех. інституту (1916–21). Першим учителем малювання був художник-декоратор Київ. опер. театру [С. Евенбах](#) (1910). Учився в Києві у худож. студії *О. Мурашка*, пізніше – у *І. Селезьова* (1913– 17). Від 16-ти років поєднував навчання з роботою кочегара, помічника машиніста, санітара, вантажника тощо. Працював художником-карикатуристом у ред. г. «Молодой пролетарий» (1923–25), «Пролетарська правда» (1925–36) та ін. Член Асоц. художників Червоної України (1926–29). У 2-й пол. 30-х співпрацював у г. «Комсомолець України», «Комуніст», «Комсомольская правда», ж. «Перець», видавництві «Мистецтво», Комбінаті худож. фонду України та ін. (1936–41). Під час 2-ї світової війни працював художником у різних період. виданнях, зокрема в г. «За Радянську Україну». З відновленням роботи ж. «Перець» 1944 увійшов до складу його редакції і працював там до остан. днів життя. Як художник-графік почав працювати на поч. 20-х рр., віддаючи перевагу станк., книжк., журнал. та газет. графіці. У період війни А.-С. виконав сотні різних за жанром графіч. робіт. Здобутком укр. графіки воєн. доби є цикл його станк. робіт «Гітлерія» (1943–44), автор. задум якої втілено засобами гротеску. Яскравими образ. характеристиками відзначаються сатиричні малюнки А.-С. повоєн. часу: «Святі дари» (1952), «Альпіністи» (1955), «Багдадський злодій» (1956), «Чорне

минуле» (1957), «Недодача, дача, передача», «Сейф атомника» (обидва – 1960) та ін. Плідно працював А.-С. у жанрі «об'ємного шаржу», створивши галерею сатирич. ляльк. персонажів для утвор. ним (спільно з Т. Следзевською) першого пересув. Укр. сатирич. театру ляльок (1937–41). У доробку А.-С. – іл. до книг «Історія одного міста», «Казка» (обидві – М. Салтикова-Щедріна, 1930–31, 1953), «Співомовки» С. Руданського, «Диспут» Г. Гайне, «Павуки і мухи» Д. Бєдного (всі – 1957), «Папська сльоза» Я. Галана, «Мокрим рядном» В. Лагоди (обидві – 1958), іл. та серія станк. літографій за поемою Т. Шевченка «Сон» (1939, 1958, 1960) та ін. Творчості А.-С. притаманна соц. спрямованість, тяжіння до сатирич. образності, гротеск. загострення характеристик. Деякі твори художника, особливо в царині політ. сатири, несуть відбиток панів. ідеол. тенденцій доби їх створення. Роботи експонувалися на виставках «По селах, містечках і містах України» (Київ, Асоц. художників Червоної України, 1926), «Перша Українська художня виставка» (Київ, 1927), до 125-річчя від дня народження Т. Шевченка (Київ, 1939), на респ. виставках СХУ (1943–57), на персон. виставці до 70-річчя від дня народження А.-С. (Київ, 1968). Твори зберігаються в НХМ, Сум. держ. музеї образотвор. мистецтва, в Одес., Закарп. (Ужгород) картин. галереях, у Донец. ХМ (Луганськ) та ін.

Державний архів

ЦДАМЛМ України. Ф. 230. Оп. 1. Од. зб. 1–28; Оп. 2. Од. зб. 1–62; Оп. 3. Од. зб. 1–27.

Рекомендована література

1. Виставка творів Казимира Генріховича Агніта-Следзевського: Каталог. К., 1958;
2. Павлов В. Казимир Агніт-Следзевський: Альбом. К., 1968.

Бібліографічний опис:

Агніт-Следзевський Казимир Генріхович / М. Д. Ходоровський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-42548>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).